

JOZEF GREGOR TAJOVSKÝ – MACO MLIEČ

Bol slovenský realistický spisovateľ. Pochádzal z Tajova pri Banskej Bystrici. Po skončení štúdia v Prahe sa venoval literárnej činnosti. K jeho najvýznamnejším dielam patrí MACO MLIEČ, APOLIENA, HORKÝ CHLIEB (povedky), ŽENSKÝ ZÁKON, STATKY-ZMATKY (drámy).

Autor v Macovi Mliečovi zachytáva život a životné podmienky najbiednejšieho človeka, ktorý sa nedokáže sám brániť. Kritizuje zdieranie pracovitého človeka a ľahostajnosť voči slabším.

Útvar:

kriticko – realistická poviedka

Kompozícia: 3 časti

1.časť: Maco Mlieč sa stretáva s rozprávačom.

2.časť: Rozprávač vysvetľuje dané stretnutie s hlavnou postavou.

3.časť: Autor vykresľuje život Maca Mlieča.

Hlavná postava: Maco Mlieč

Vedľajšie postavy: rozprávač, notár, gazda, gazdiná, pahoľci, sluhovia

Maco Mlieč: Prezývaný starým Mliečnikom. Od mladého veku pracoval u gazdu za trochu jedla, ošatenie a tabak. Je špinavý, nahluchlý, nasprosťatý a nestará sa o seba. Má rád svoju prácu. Bol mocný a robotný ako konik. Je pravda, že ani čela nemal, oči ako myš, nos ako gombička a celý pretiahnutý; len líca mal a vrchnú gambu na tri prsty a odutú. Vlasy ako jež a hrdzavé, uši skoro nič.

Obsah diela:

Rozprávač sa stretáva s Macom, ktorý pásol kravy. Rozprávajú sa o Macovej robote, o tom ako dlho už pracuje u gazdu, koľko má rokov, akú má plácu. Starý Mliečnik je so svojou robotou spokojný, je rád, že má kde bývať, že dostane jedlo, šaty a kúsok tabaku do fajky.

Maco Mlieč ako osemnásťročný prišiel k majetnému gazdovi za pahoľka ku koňom. Keď mu pomreli rodičia, chcel sa oženiť, ale za takeého mrzáka nechcel ísť ani jedna dievka. Ako mládenec si holiť celú tvár, vlasy začesával a dával podstrihovať. Ale prešlo niekoľko rokov, čím ďalej, tým viac sa zanedbával.

Tak vyše dvadsať rokov Maco bol pri koňoch. Rád ich opatroval, ako svoje vlastné. Vozieval gazdu aj gazdinú do poľa, na lúky. Maco sa tak stal panským kočišom a sedliackym pahoľkom.

Raz podvečer šiel po gazdu do mesta, kone sa mu splašili a Maco si zlomil nohu. Keďže na nohu kríval, začal robiť pri voloch. No o pár rokov nevládal už ani pri voloch, a tak ho gazda dal ku kravám. V jeseni spával na poli i doma. Nikomu sa neponosoval, že mu dych počalo stavať a v nohe ho štiepalo. Počas Vianoc už nevládal okolo statku robiť a aj zima mu v telinci bola. Vedel, že už nebude dlho žiť, a preto sa chcel s gazdom vyrovnať. Chcel gazdovi splatiť to, že posledné dni len ležal a svoju robotu neporobil. No sám gazda mal voči Macovi dlh. On však žiadne peniaze nechcel, len chcel, aby mu poriadny pohreb vystrojili a na cintoríne pochovali. Výrazným momentom je, že Maco ďakuje gazdovi za všetko čo pre neho urobil a bozká mu ruku.

Autor v diele zvýraznil záujem o vnútorný život prostého človeka a zameral sa na sociálnu problematiku najnižších ľudových vrstiev. Autor zobrazil každodennú prácu hlavného hrdinu a preniká do jeho psychiky.

Použitá literatúra: Tajovský, J.G.: Horký chlieb. Tatran, Bratislava 1974.

JOZEF GREGOR TAJOVSKÝ – MACO MLIEČ

Bol slovenský realistický spisovateľ. Pochádzal z Tajova pri Banskej Bystrici. Po skončení štúdia v Prahe sa venoval literárnej činnosti. K jeho najvýznamnejším dielam patrí MACO MLIEČ, APOLIENA, HORKÝ CHLIEB (poviedky), ŽENSKÝ ZÁKON, STATKY-ZMATKY (drámy).

Autor v Macovi Mliečovi zachytáva život a životné podmienky najbiednejšieho človeka, ktorý sa nedokáže sám brániť. Kritizuje zdieranie pracovitého človeka a ľahostajnosť voči slabším.

Útvar:

kriticko – realistická poviedka

Kompozícia: 3 časti

1. časť: Maco Mlieč sa stretáva s rozprávačom.

2. časť: Rozprávač vysvetľuje dané stretnutie s hlavnou postavou.

3. časť: Autor vykresľuje život Maca Mlieča.

Hlavná postava: Maco Mlieč

Vedľajšie postavy: rozprávač, notár, gazda, gazdiná, pahoľci, sluhovia

Maco Mlieč: Prezývaný starým Mliečnikom. Od mladého veku pracoval u gazdu za trochu jedla, ošatenie a tabak. Je špinavý, nahluchlý, nasprostasť a nestará sa o seba. Má rád svoju prácu. Bol mocný a robotný ako koník. Je pravda, že ani čela nemal, oči ako myš, nos ako gombička a celý pretiahnutý; len tica mal a vrchnú gambu na tri prsty a odutú. Vlasy ako jež a hrdzavé, uši skoro nič.

Obsah diela:

Rozprávač sa stretáva s Macom, ktorý pásol kravy. Rozprávajú sa o Macovej robote, o tom ako dlho už pracuje u gazdu, koľko má rokov, akú má plácu. Starý Mliečnik je so svojou robotou spokojný, je rád, že má kde bývať, že dostane jedlo, šaty a kúsok tabaku do fajky.

Maco Mlieč ako osemnásťročný prišiel k majetnému gazdovi za pahoľka ku koňom. Keď mu pomreli rodičia, chcel sa oženiť, ale za takého mrzáka nechcel ísť ani jedna dievka. Ako mládenec si holil celú tvár, vlasy začesával a dával podstrihovať. Ale prešlo niekoľko rokov, čím ďalej, tým viac sa zanedbával.

Tak vyše dvadsať rokov Maco bol pri koňoch. Rád ich opatroval, ako svoje vlastné. Vozieval gazdu aj gazdinú do poľa, na lúky. Maco sa tak stal panským kočišom a sedliackym pahoľkom.

Raz podvečer šiel po gazdu do mesta, kone sa mu splašili a Maco si zlomil nohu. Keďže na nohu kríval, začal robiť pri voloch. No o pár rokov nevládal už ani pri voloch, a tak ho gazda dal ku kravám. V jeseni spával na poli i doma. Nikomu sa neponosoval, že mu dych počalo stavať a v nohe ho štiepalo. Počas Vianoc už nevládal okolo statku robiť a aj zima mu v telinci bola. Vedel, že už nebude dlho žiť, a preto sa chcel s gazdom vyrovnať. Chcel gazdovi splatiť to, že posledné dni len ležal a svoju robotu neporobil. No sám gazda mal voči Macovi dlh. On však žiadne peniaze nechcel, len chcel, aby mu poriadny pohreb vystrojili a na cintoríne pochovali. Výrazným momentom je, že Maco ďakuje gazdovi za všetko čo pre neho urobil a bozká mu ruku.

Autor v diele zvýraznil záujem o vnútorný život prostého človeka a zameral sa na sociálnu problematiku najnižších ľudových vrstiev. Autor zobrazil každodennú prácu hlavného hrdinu a preniká do jeho psychiky.

Použitá literatúra: Tajovský, J.G.: Horký chlieb. Tatran, Bratislava 1974.